

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/488/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2712200670
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2712200670.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a členov senátu: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Martin Holič, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, Q., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42 260 086, zast.: advokátska kancelária HKP Legal, s.r.o., so sídlom Sasinkova 6, Bratislava, IČO: 36 727 334, o zaplatenie sumy 228,64 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Skalica č.k. 2C/9/2012-182 zo dňa 6. novembra 2014 a proti uzneseniu Okresného súdu Skalica č.k. 2C/9/2012-206 zo dňa 13. mája 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **m e n í t a k**, že vedľajšie účastníctvo Spotrebiteľského združenie OSA, Fedinova 9, 851 01 Bratislava, IČO: 42 260 086, v konaní na strane odporkyne **n e p r i p ú ť a .**

Odporkyni sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd návrh (v celom rozsahu) zamietol, odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania v sume 78,07 Eur a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie odôvodnil aplikáciou § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., § 8 ods. 1 - 4 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ustanoveniami Občianskeho zákonníka § 37, § 39, § 100 ods. 1, § 101 a v časti o náhrade trov konania s použitím § 142 ods. 1 O.s.p.

Vecne argumentoval tým, že v konaní mal súd preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa, spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. a odporkyňou bola dňa 13.07.2005 uzavretá úverová zmluva č. 3507082643, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporkyni úver vo výške 9.560,- Sk, t.j. 317,33 Eur na zakúpenie tovaru. Uvedená Úverová zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy a to konkrétne spotrebiteľského úveru, a preto pri právnom posúdení veci zmluvu posudzoval v zmysle ustanovení z.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Za spotrebiteľský úver sa považuje každé dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy spotrebiteľovi, a to za odplatu veriteľom bez ohľadu na právnu formu, s výnimkou zmlúv vymedzených v § 1 ods. 2, 2 cit. zákona. Musí ísť o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov, ktoré musí spotrebiteľ po uplynutí dohodnutej doby vrátiť. Záväzkový vzťah vznikne výlučne na základe dvojstranného právneho úkonu v písomnej forme.

Spotrebiteľom je výlučne fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je vždy odplatná a odplatom sú spravidla poplatky a úroky. Veriteľom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania. Pojem spotrebiteľský úver je všeobecným pojmom a pokrýva široký rozsah zmluvných typov ako sú zmluva o úvere, zmluva o pôžičke, nepomenované zmluvy atď. Vzhľadom k obsahu uzavretej zmluvy medzi účastníkmi súd posúdil podmienky zmluvy v zmysle citovaných ustanovení zák. č. 258/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Počas konania bolo preukázané, že dňa 27.12.2006 prišlo k predčasnej splatnosti úveru. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je potrebné zamietnuť, pretože uplatnená pohľadávka je premlčaná, pričom premlčanie nároku namietal vedľajší účastník na strane odporcu, ale na premlčanie v zmysle § 5b z.č. 250/2007 Z.z. musí prihliadať súd aj bez návrhu. Navrhovateľ podal návrh na súd 26.01.2012, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty. Súd skúmal platnosť uznania záväzku zo dňa 07.07.2009 a dospel k záveru, že podpísaním Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku odporkyňou nedošlo k účinnému uznaniu záväzku s následkami predĺženia premlčacej lehoty na dobu 10 rokov. Súd pritom vychádzal zo skutkových okolností za akých navrhovateľ dával podpisovať odporkyňu uvedenú listinu, keď odporkyňa mala za to, že sa s navrhovateľom dohodla len na splátkovom kalendári, nemala vedomosť o obsahu predmetnej listiny, ako i na skutočnosť, že navrhovateľ mal vopred pripravené znenie vyhlásenia o uznaní záväzku. Podľa názoru súdu takéto konania navrhovateľa je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, keď navrhovateľ takýmto úkonom dosiahol uznanie dlhu v záujme predĺženia premlčacej doby, i keď odporkyňa zrejme nemala vôbec vedomosť o takomto následku svojho konania a ani vôľu takéto vyhlásenie urobiť. Je zřejmé, že úmyslom navrhovateľa bolo zabezpečiť si pre seba právne isté postavenie na úkor nevedomosti odporkyne ako spotrebiteľa. Pričom takéto konanie navrhovateľa považuje za nekalú obchodnú praktiku v zmysle § 8 ods. 4 z.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a takéto konania je aj v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Obč. zákonníka a predmetný úkon je teda neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že takýto úkon, uznanie záväzku čo do dôvodu a výšky je neplatný aj podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre svoju neurčitosť, nakoľko nie je zřejmé čo predstavuje dlžná suma vo výške 246,93 Eur, keď žalobou uplatnený nárok tejto sume nezodpovedá a túto sumu nevedela pred súdom špecifikovať ani právna zástupkyňa navrhovateľa. Vzhľadom na vyššie uvedené, uznanie záväzku je neplatným právnym úkonom a preto nemôže spôsobiť ním sledované právne následky začatia plynutia novej desaťročnej premlčacej doby.

O trovách konania odporkyne rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej odporkyni náhradu trov konania nepriznal, pretože jej trovy konania nevznikli.

O trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi, ktorý v konaní vystupoval v prospech účastníka, ktorý mal v konaní plný úspech, priznal náhradu trov konania vo výške 78,07 Eur, keď vychádzal z hodnoty sporu 228,64 Eur a sumy 95,45 Eur ako kapitalizovanej sumy úrokov z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 188,65 Eur od 28.12.2006 do 24.04.2012, to je ku dňu začatia poskytovania právnych služieb, spolu tarifná hodnota 324,09 Eur. Trovy pozostávajú z odmeny za 2 úkony právnej služby á 24,90 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie písomného vyjadrenia zo dňa 07.12.2012), dvoch režijných paušálov á 7,63 Eur a 20% DPH.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ poukazujúc na skutočnosť, že odporkyňa dňa 07.07.2009 podpísala dohodu o uznaní záväzku, prostredníctvom ktorej uznala svoj záväzok voči navrhovateľovi vzniknutý zo zmluvy o úvere č. 3407082643 so spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. vo výške 246,93 Eur s príslušenstvom, čo do dôvodu a výšky a zaviazala sa splatiť svoj záväzok. Predmetná dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, teda má predpísanú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Obsahom dohody je uznanie dlhu zo strany odporkyne ako právny inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku, pričom právnym následkom uznania práva, ktorý nastáva priamo zo zákona, je prerušenie plynutia premlčacej doby, tzn. že doba, ktorá dovtedy uplynula sa stáva právne bezvýznamnou a začne plynúť nová 10 ročná premlčacia doba a to priamo zo zákona. Podpisom dohody o uzavretí splátkového kalendára došlo k naplneniu ust. § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka. Zdôraznil obsah dohody, predovšetkým jej záverečnú časť, kde je uvedené, že osoby uvedené v bode 1.2 alebo 1.3 tejto dohody vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch. Zároveň zdôraznil, že ku dňu podpisu dohody nebol nárok navrhovateľa premlčaný. Poukázal na ust. § 558 Občianskeho zákonníka a opätovne vyslovil názor, že podpisom

tejto dohody odporkyňa prejavila vôľu záväzok splniť, čo je zároveň v jej záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databázach neplatičov. Predmetná dohoda neobsahuje žiadne zložité ani zavádzajúce právne formulácie. Namietal, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno chápať ako ochranu ľahkomyseľnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23 Cdo 1201/2009 a komentár Občianskeho zákonníka I. vydanie, Praha, C.H.Beck, 2008. Daným prístupom dochádza k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov a k neprimeranej ochrane spotrebiteľa vedúcej k úplnému zbaveniu zodpovednosti spotrebiteľa za plnenie svojich povinností. Konanie odporkyne nemožno považovať za morálne a čestné a preto nemožno súhlasiť s tým, resp. je absurdné, aby takémuto konaniu bola zo strany súdu poskytnutá ochrana. V ďalšom poukázal na rozhodnutie iných krajských súdov, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/35/2013, Krajského súdu v Nitre 6Co/252/2013 a pod.

Ako druhý odvolací dôvod uviedol, že pre úplnosť pokiaľ by súd predmetný úverový vzťah posúdil podľa ustanovení Obchodného zákonníka, následne aj účinky dohody je potrebné vyhodnotiť v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka.

Ďalej nesúhlasil s tým, že súd na daný prípad aplikoval ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Poukázal na Nález Ústavného súdu SR z 24.05.1995, PL. ÚS 16/95, ďalej Nález ÚS SR z 03.03.1996, PL. ÚS 36/1995 ako aj na čl. 125 ods. 1 písm. a) a čl. 152 ods. 4 Ústavy SR. Tiež argumentoval Nálezom ÚS SR z 08.03.2011, III. ÚS 346/06-42. Prejavil, že zastáva názor, že aplikáciou ust. § 5b ZoOS dochádza k značnému narušeniu princípov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 1 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zákazu diskriminácie, k porušeniu čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu ochrany pred svojvoľným zásahom štátnej moci zakotvenej v čl. 13 ods. 4 Ústavy SR, k narušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR ako aj ustanovení Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania garantovanej čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Právna úprava platná v Slovenskej republika do 30.04.2014 umožňovala spotrebiteľom brániť sa proti pohľadávke uplatnenej po uplynutí premlčacej doby vznesením námietky premlčania. Za účelom zvýšenia ochrany spotrebiteľa bol a prijatá zmena obsiahnutá v § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa, v ktorom prikázala orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy vrátane súdov ex offo prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania alebo inú prekážku a to bez stanovenia jasných pravidiel obsiahnutých v prechodných ustanoveniach, ktoré by zabezpečili plynulý prechod z doposiaľ platného a účinného režimu právnej úpravy do ich nového režimu. Aplikáciou ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa na prebiehajúce súdne konanie bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zotretiu princípu právnej istoty, ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhovateľ si v konaní uplatnil svoj nárok žalobným návrhom zo dňa 26.01.2012, pričom predmetné ustanovenie nadobudlo účinnosť až 01.05.2014, navrhovateľ nemôže súhlasiť s rozhodnutím súdu a právnym posúdením veci.

V ďalšom namietal a nesúhlasil s priznaním trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Má za to, že v danom prípade bola na mieste aplikácia § 150 ods. 2 O.s.p., keďže ide o drobný spor. Súd zamietol žalobný návrh z dôvodu premlčania, pričom v obdobných prípadoch postupuje súd v zmysle ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tzn. súd ex offo prihliada na premlčanie. V prípade trov vedľajšieho účastníka teda nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Okrem toho vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Vedľajší účastník je združením založeným na ochranu spotrebiteľa, a teda prioritne sa predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom, nie zo strany zvoleného zástupcu združenia. Na to, aby združenie naplňovať svoje ciele a vykonávať svoju činnosť musí reálne disponovať zodpovedajúcou materiálnou, ako aj personálnou základňou, minimálne v rozsahu zabezpečenia možností vykonávania základných proklamovaných cieľov. Združenie, ktoré vstúpilo do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, oznámením o vstupe do konania, nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade a len s označeniami účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. V danom prípade vedľajší účastník paušálnym vstupom združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšujú trovy konania, analyzuje to dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných

prostriedkov. Na základe uvedeného potom navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ust. § 220 O.s.p. tento zmenil tak, že návrhu v plnom rozsahu vyhovie alebo ho vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie po jeho zrušení. Zároveň si uplatnil voči odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi trovy konania a právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní, pričom trovy právneho zastúpenia odvolacieho konania pozostávajú z jedného úkonu právnej služby vo výške 23,90 Eur s DPH a režijného paušálu vo výške 9,65 Eur s DPH, čo spolu predstavuje 33,55 Eur s DPH.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa o námietke navrhovateľa rozhodol, že vedľajšie účastníctvo Spotrebiteľského združenia OSA, so sídlom Fedinova 9, Bratislava v konaní na strane odporkyne je prípustné. Rozhodnutie odôvodnil s použitím § 93 ods. 1, 2, 3, 4 O.s.p., § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, § 25 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a vecne tým, že v predmetnej veci ide o spor vyplývajúci z úverovej zmluvy, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Do uvedeného konania vstúpilo Spotrebiteľské združenie OSA ako vedľajší účastník na strane odporkyne ako spotrebiteľa. Týmto nadobudol svoje procesné postavenie účastníka. Súd má z verejne prístupného Registra organizácií SR preukázané, že Spotrebiteľské združenie OSA má právnu formu združenia, ktoré je právnickou osobou v zmysle § 18 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podstata námietky navrhovateľ proti vstupu vedľajšieho účastníka do konania spočívala v argumente, že vstup združenia do konania je právne neúčinný, lebo združenie nepredložilo súhlas odporkyne s jeho vstupom do konania, ktorý vyžaduje novelizované znenie § 93 ods. 3 O.s.p., pričom súhlas hlavného účastníka je zákonným predpokladom prípustnosti vedľajšieho účastníka. V danom prípade súd však aplikoval úpravu O.s.p. prípustnosti vedľajšieho účastníka účinnú v čase oznámenia združenia o vstupe do konania nie súčasné znenie. Súd zaslala oznámenie vedľajšieho účastníka o vstupe do konania na vyjadrenie odporkyni, ktorá však na toto oznámenie žiadnym spôsobom nereagovala, teda nevyjadrila nesúhlas a nenamietala proti takémuto postupu a účastníkovi v konaní na jej strane. Súd má teda za preukázané, že v danom prípade ide o sporové konanie vo veci nárokov vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy. Vedľajší účastník vstúpil do konania z vlastného podnetu ako právnická osoba. Podmienky pre vstup Spotrebiteľského združenia OSA do konania podľa § 93 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 31.12.2014 boli splnené, súd preto rozhodol tak, že vedľajšie účastníctvo menovaného združenia v danom konaní na strane odporkyne je prípustné.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie navrhovateľ poukazujúc na to, že rozhodnutie je nesprávne, nakoľko združenie takýto súhlas nedoložilo do dnešného dňa, čím nespĺnilo podmienky na vstup vedľajšieho účastníka v konaní. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 05.02.2013 sp. zn. 3 Cdo 188/2012. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie po jeho preskúmaní zmenil tak, že vstup združenia ako vedľajšieho účastníka na strane odporkyne do konania nepripúšťa. Zároveň si aj tu uplatnil náhradu trov konania za jeden úkon právnej služby, tzn. za odvolanie vrátane režijného paušálu a DPH vo výške 22,02 Eur.

Odporkyňa a vedľajší účastník proti rozsudku a uzneseniu súdu prvého stupňa odvolanie nepodali a k doručeným odvolaniam sa písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že obe odvolania boli podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiam, proti ktorým je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolania majú zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutia v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), a dospel k záveru, že odvolanie proti rozsudku nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, ako i v časti o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p. a, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa pre dôvodnosť odvolania proti nemu je potrebné zmeniť.

1. Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody, s prihliadnutím na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či v danom prípade boli splnené podmienky

pre nepriznanie žalobou uplatneného nároku navrhovateľovi z dôvodu jeho premlčania, ako i pre nepriznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý v potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu ako v merite, tak i v náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi odchyliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

Z obsahu spisu vyplýva, že návrh na súd bol podaný dňa 26.01.2012 na tom základe, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa, spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. a odporkyňou bola dňa 13.07.2005 uzavretá Úverová zmluva č. 3507082643, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s.. Na základe tejto zmluvy poskytla spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. odporkyňi úver vo výške 9.560,- Sk, t.j. 317,33 Eur na kúpu tovaru. RPMN bola dohodnutá vo výške 20,11%. Odporkyňa mala podľa zmluvy povinnosť úver splácať formou mesačných splátok v celkovom počte 24 splátok vo výške mesačnej splátky 574,- Sk, t.j. 19,05 Eur. Dátum prvej splátky bol určený dňom 20.08.2005. Dňa 27.12.2006 došlo k zosplatneniu úveru.

Zo splátkového kalendára mal súd preukázané, že odporkyňa prvú splátku uhradila dňa 17.10.2005 a poslednú splátku uhradila dňa 23.10.2006.

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 05.09.2008 postúpil postupca, spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. súbor pohľadávok, ktoré špecifikoval v Prílohe č. 1 tejto zmluvy na navrhovateľa. Podľa Prílohy k zmluve pohľadávka voči odporkyňi ku dňu zosplatnenia 27.12.2006 predstavovala sumu 6.888,- Sk. Istina predstavovala sumu 5.683,24 Sk, t.j. 188,65 Eur, úroky v sume 750,93 Sk, t.j. 24,93 Eur a dlžných zosplatnených úrokov v sume 453,83 Eur.

Dňa 07.07.2009 odporkyňa v Dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku uznala čo do právneho dôvodu a výšky svoj záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom Home Credit Slovakia, a.s. č. zmluvy 3507082643 zo dňa 13.07.2005. Dlžná suma pozostáva z istiny vo výške 246,93 Eur, príslušenstva pohľadávky podľa zmluvy a nákladov na inkasné konanie vo výške 33,19 Eur. Perom doplnený text znenia: navýšený o zosplatnený úrok 70,34. Odporkyňa sa zaviazala svoj záväzok voči veriteľovi splatiť v 25 splátkach vo výške 20,- Eur. Dátum prvej splátky bol určený dňom 25.07.2009.

Odvolateľ ako prvé namietal, že súd nezohľadnil uznanie dlhu odporkyňou. Treba súhlasiť s tým, že uznanie dlhu ako inštitút zabezpečenia záväzku je inštitútom legálnym a zákonom upraveným. Ide o jednostranný úkon, ktorý tento charakter nestráca ani keď je súčasťou iného dvojstranného úkonu. V prejednávanej veci však bolo treba prihliadnuť na okolnosti za akých k tomuto úkonu zo strany dlžníka. V tomto prípade to bol však práve navrhovateľ, ktorý je subjektom práva znalým, ktorý zo svojho podnetu vyhľadal odporkyňu a dal jej podpísať ním vopred pripravený formulár, kde okrem dvojstranného právneho úkonu vo forme dohody o splátkach, ktorý dlžníkom zvyčajne prezentuje, a s ktorým dlžníci súhlasia, vložil aj pre ňu zjavne nevýhodný jednostranný úkon uznania záväzku, ktorý dlžníkom na rozdiel od dohody o splátkach už výslovne nevysvetlil (znovu žalobca netvrdil opak). Dlžník podpísaním dohody okrem dohodnutých splátok nič nezískal ale naopak, naoko „vlastným“ úkonom si z vôle žalobcu svoje postavenie podstatne zhoršil. Navrhovateľ aj napriek tomu, že v čase podpísania dohody ako sám tvrdí, premlčaný nebol, jeho cieľ dosiahnutia uznania dlhu bol motivovaný v snahe predísť novej námietke premlčania do budúcnosti. Podľa názoru súdu tento postup navrhovateľa v prejednávanej veci je jednoznačne nekalou obchodnou praktikou a ako taký je hrubo rozporný s dobrými mravmi.

Iné posúdenie by prichádzalo do úvahy, ak by podnet na takéto konanie vyšiel zo strany odporkyne, z jej strany alebo síce zo strany žalobcu, ale s poučením o následkoch uznania premlčaného záväzku. Vychádzajúc potom z podstaty práva na ochranu spotrebiteľa, ktoré je založené na tom, že spotrebiteľ z dôvodu svojej neskúsenosti alebo neznalosti nie je schopný konkurovať v obratnosti vyškoleným a

skúseným profesionálom znalým práva a technik moderného obchodu, nemožno spôsobu, ktorý zvolil žalobca poskytnúť ochranu. V prejednávanej veci totiž nejde zo strany žalobcu o aplikáciu právnej normy spôsobom mu prinášajúcim výhodu právnou normou predpokladaným spôsobom ale o zneužitie neznalosti dlžníkov a ich strachu pred prípadným súdnym, resp. následne exekučným konaním. Súd poukazuje ďalej na to, že aj samotná žalobcom vypracovaná Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je pre bežného spotrebiteľa v dôsledku nejednotnej terminológie nejasná kde obsahuje pojem „uznanie záväzku“, ale v čl. 3 (ktorý má tiež mimochodom názov uznanie záväzku) bode 3.1 poslednej vete deklaruje, že dlžníci majú vedomosť o premlčaní „dlhu“ čo v danom prípade splneným ani nebolo.

Aj odvolací súd je preto názoru, že dohodu, z ktorej navrhovateľ odvodzuje nepremlčanosť svojho nároku v čase podania návrhu považuje súd podľa § 3, § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka za neplatnú.

Ak potom vedľajší účastník vzniesol námietku uplynutia premlčacej lehoty, na ktorú súd najprv prihliadol a plynutím čase po zmene zákonnej úpravy ju riešil aj ex offio postupoval správne.

Odvolateľ ako druhé namietal, že súd prvého stupňa v danom prípade nepostupoval správne, keď otázku premlčania posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka.

Úprava premlčania je obsiahnutá v dvoch právnych predpisoch, a to v ust. § 387 a nasl. Obchodného zákonníka a ust. § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka. Právna úprava premlčania obsiahnutá v Občianskom zákonníku je pre spotrebiteľa výhodnejšia a tejto výhodnejšej úpravy sa spotrebiteľ ani nemôže vzdať. S poukazom na to, aj napriek tomu, že v danom prípade ide o zmluvný typ upravený v zmysle § 497 až § 507 Obchodného zákonníka, s prihliadnutím na to, že ide o zmluvu spadajúcu pod režim Zákona o spotrebiteľských úveroch, bolo dôvodné predmetnú zmluvu posudzovať podľa citovaného zákona, ako aj ustanovení Občianskeho zákonníka, a to i v otázke premlčania práva navrhovateľa. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že hoci má zmluva o spotrebiteľskom úvere charakter absolútneho obchodu, neprestáva byť zmluvou spotrebiteľskou. Pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré predstavujú širší pojem, má z hľadiska aplikovateľnosti absolútnu prednosť Občiansky zákonník, keďže aplikácia Obchodného zákonníka prichádza do úvahy až po uplatnení spotrebiteľského práva. Z hľadiska poradia aplikovateľnosti v prípade spotrebiteľských zmlúv Obchodný zákonník celkom alebo z časti musí ustúpiť nutnej prioritnej aplikácii spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle, t.j. aplikácii Občianskeho zákonníka. Normy obchodného práva sú totiž v prípade spotrebiteľských zmlúv použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá tu má z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a predpisoch vydaných na jeho vykonanie.

Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnený nárok je plnením zo spotrebiteľskej zmluvy (konkrétne zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v ktorej jedným zo zmluvných strán je spotrebiteľ), premlčuje sa nárok na peňažné plnenie (z uvedeného zmluvného vzťahu) v 3-ročnej premlčacej dobe v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Citované ustanovenie preto ukladá orgánu aplikujúcemu právo použiť v prospech spotrebiteľa všetky ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa ako slabšiu zmluvnú stranu priaznivejšie. Preto súd prvého stupňa pri skúmaní otázky premlčania správne aplikoval občianskoprávnu úpravu ohľadom dĺžky premlčacej doby, ktorá je priaznivejšia pre odporcu ako spotrebiteľa. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že samotný zmluvný vzťah založený medzi pôvodným veriteľom a odporcom je tzv. absolútnym obchodno-záväzkovým vzťahom, ktorý sa riadi režimom Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu zmluvných strán. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným zmluvným typom, ale ide o osobitný druh zmluvy, ktorý sa vyskytuje tak v občianskoprávnych ako aj v obchodnoprávnych vzťahoch.

V zmysle ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Preto ani uzavretie absolútneho obchodno-záväzkového vzťahu, ktorý je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou, sa nemôže odchyliť od občianskoprávnej úpravy v otázke premlčania, ktorá je na prospech spotrebiteľa na rozdiel od právnej úpravy premlčania v Obchodnom zákonníku. Spotrebiteľ si nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie, preto je v legitímnom očakávaní použitia pre neho priaznivejšej právnej úpravy.

Je preto potrebné uzavrieť, že na otázku premlčania je však potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takéto pravidlo je ustálené aj v aplikačnej praxi súdov (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.01.2011 sp. zn. 5MCdo/20/2009, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.11.2011 sp. zn. 17Co/167/2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.06.2013 sp. zn. 6Co/218/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/26/2012 a 6Co/81/2012), ktoré riešenie odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení pod sp. zn. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19. júna 2013, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

S účinnosťou od 01.01.2008 Občiansky zákonník v § 52 ods. 1 spotrebiteľskú zmluvu už definuje ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľom podľa ods. 3 cit. ust. je pritom osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom podľa ods. 4 cit. ust. je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Hoci účinnosť tohto ustanovenia bola posunutá až na 1. apríl 2015, predmetné ustanovenie poníma výkladový status a jeho cieľom je iba *expressis verbis* vyjadriť aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky. V súvislosti s uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.03.2013, sp. zn. 6 MCdo/4/2012 súd uvádza, že Najvyšší súd SR v posudzovanej kauze nevyslovil právny názor, že na premlčanie nárokov vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv sa nepoužije úprava priaznivejšia pre spotrebiteľa napr. občianskoprávna v zmysle ust. § 52 ods. 2 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Odvolací súd upriamuje pozornosť aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014, podľa ktorého ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí zamietol mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora, ktorý namietal postup prvostupňového súdu aj odvolacieho súdu, ktoré oba zhodne v spore zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere aplikovali ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014 a na premlčanie aplikovali § 101 Občianskeho zákonníka.

Odvolateľ ďalej namietal, že súd prvého stupňa v danom prípade nepostupoval správne, keď aplikoval ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 01.05.2014. Odvolací súd sa s touto odvolacou námietkou nestotožňuje.

V danom prípade síce odporca nenamietal premlčanie uplatneného nároku navrhovateľom, premlčanie však namietol vedľajší účastník vystupujúci v konaní na podporu odporcu a tiež v zmysle súdom prvého stupňa správne aplikovaného ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014 bolo potrebné aj bez návrhu, t.j. *ex offo* prihliadnuť na premlčanie uplatneného nároku, ktoré má za následok už bez ďalšieho nevyhnutnosť zamietnutia návrhu veriteľa. Premlčanie nároku sa stalo skutočnosťou, ktorá bráni tomu, aby súd veriteľovi jeho právo priznal.

Na základe zákona č. 102/2014 Z.z. (článku VIII.) došlo k novele zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene ďalších zákonov, na základe ktorej bolo prijaté nové ustanovenie § 5b, podľa ktorého, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania

alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keby inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Podľa článku XIV. zákona č. 102/2014 Z.z., predmetné ustanovenie vstúpilo do účinnosti od 1. mája 2014. V § 29b zákona č. 102/2014 boli prijaté prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 01.05.2014, nie však k novoprijatému ustanoveniu § 5b citovaného zákona. Právny názor, podľa ktorého by sa v danom prípade mohlo jednať o neprípustnú retroaktivitu účinkov novelizovaného zákona č. 250/2007 Z.z. a tým súvisiaceho zásahu do právnej istoty účastníkov tohto vzťahu, nie je správny.

Právna teória i prax činí rozdiel medzi pravou a nepravou retroaktivitou. Pre pravú retroaktivitu platí, že lex posterior ruší (neuznáva) právne účinky v dobe účinnosti legis prioris, prípadne vyvoláva alebo spojuje práva a povinnosti subjektov s takými skutočnosťami, ktoré v dobe účinnosti legis prioris nemali povahu právnej skutočnosti. V prípade nepravé retroaktivity „nový zákon síce nezakladá právne následky pre minulosť, avšak buď povyšuje minulé skutočnosti za podmienku budúceho právneho následku (jednoduchú výlučnosť) alebo modifikuje pre budúcnosť právne následky podľa skorších zákonov založené ... nepravé spätné pôsobenie zákona znamená len, že nový zákon zachytuje (právne kvalifikuje) minulé skutočnosti, alebo že sa dotýka (modifikuje, ruší) existujúce právne následky.

Všeobecne v prípadoch časového stretu starej a novej právnej normy platí nepravá retroaktivita, t.j. od účinnosti novej právnej normy sa i právne vzťahy, vzniknuté podľa zrušenej právnej normy, riadia novou právnou normou. Vznik právnych vzťahov, existujúcich pred nadobudnutím účinnosti novej právnej normy, právne nároky, ktoré z týchto vzťahov vznikli, ako i vykonané právne úkony, sa riadia zrušenou právnou normou (dôsledkom opačnej interpretácie stretu právnych noriem by bola pravá retroaktivita). Aplikuje sa tu princíp ochrany minulých právnych skutočností, najmä právnych konaní. Pokiaľ u pravej retroaktivity platí zásada všeobecnej neprípustnosti, za ktorej existujú striktné obmedzené výnimky prípustnosti, u nepravé retroaktivity platí naopak zásada všeobecnej prípustnosti, u ktorej existujú výnimky jej neprípustnosti.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, teda pokiaľ súd prvého stupňa rozhodoval o nároku navrhovateľa na zaplatenie žalovanej sumy ako práva zo spotrebiteľskej zmluvy v čase, keď už vstúpilo do účinnosti ustanovenie § 5b zákona č. 205/2007 Z.z. (na základe novely vykonanej zákonom č. 102/2014 Z.z. účinnou od 01.05.2014), bol oprávnený (a zároveň povinný) prihliadať aj bez návrhu na premlčanie nároku, keďže v danom prípade platí nepravá retroaktivita, t.j. od účinnosti novej právnej normy sa riadia i právne vzťahy, ktoré vznikli aj podľa predchádzajúcej právnej normy. Vznik právnych vzťahov, existujúcich pred nadobudnutím účinnosti novej právnej normy, právne nároky (vyplývajúce zo zmluvy o preprave osôb) sa posudzujú podľa doterajších predpisov. Z uvedeného je potom zrejmé, že súd prvého stupňa správne na premlčanie nároku navrhovateľa v tomto konaní prihliadal; na základe princípu nepravé retroaktivity právnych noriem (starej aj novej právnej úpravy) nebol preto povinný prihliadať na podmienky uvedené v § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t.j. prihliadať na premlčanie dlhu iba na námietku dlžníka.

2. Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa

Z obsahu daného spisu bolo zistené, že navrhovateľ sa podanou žalobou domáha od odporcu zaplatenia žalovanej sumy, ktorá vyplýva z nezaplateného dlhu z úverovej zmluvy uzavretej s právnym predchodcom navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s.

V priebehu konania Spotrebiteľské združenie OSA dňa 24.04.2012 oznámilo súdu jeho vstup ako vedľajšieho účastníka do konania na strane odporcu - spotrebiteľa. Prvostupňový súd navrhovateľovi prostredníctvom jeho právneho zastúpenia i odporcovi doručil toto oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania. Odporca na túto výzvu nereagoval, zareagoval navrhovateľ až písomným podaním doručeným súdu 05.02.2015, v ktorom vyslovil nesúhlas so vstupom vedľajšieho účastníka do konania a s poukazom na uplatnenú argumentáciu žiadal, aby súd prijal uznesenie, ktorým nepripustí

vstup vedľajšieho účastníka do konania. Súd po obdržaní tohto podania rozhodol preskúmaným uznesením, ktoré bolo napadnuté odvolaním navrhovateľa.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo posúdiť, či boli splnené všetky zákonné podmienky, aby súd na námietku navrhovateľa pripustil vstup predmetného združenia do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je (§ 93 ods. 1 O.s.p.). Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 O.s.p.). Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. (Ak ako vedľajší účastník vstúpi do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje v konaní, inak súd na oznámenie o vstup neprihliada - znenie účinné od 01.03.2015). O prípustnosti vedľajšieho účasti súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 O.s.p.). V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O.s.p.).

V zmysle rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05.02.2013 v zmysle vyššie citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a tiež v súlade s názormi prezentovanými v odbornej právnickej literatúre (viď Jaroslav Krajčo a kol., Občiansky súdny poriadok - Komentár, I. diel, str. 380, Eurounion, 2010) predpokladmi účasti vedľajšieho účastníka v konaní sú: a/ výzva účastníka konania alebo podnet vedľajšieho účastníka konania, b/ uvedenie, na strane ktorého účastníka bude vedľajší účastník vystupovať, c/ preukázanie právneho záujmu vedľajšieho účastníka na výsledku sporu (ak nejde o prípad, v ktorom tento záujem vyplýva z osobitného zákona - k tomu viď tiež ďalej), d/ rozhodnutie súdu o prípustnosti vedľajšieho účastníka (ak účastník konania vznesie námietku neprípustnosti vedľajšieho účasti), e/ súhlas vedľajšieho účastníka, ak jeho vstup navrhol účastník konania, f/ súhlas (hlavného) účastníka konania, na strane ktorého má vedľajší účastník vystupovať, ak podnet na vstup dal sám vedľajší účastník.

Vedľajší účastník môže do konania vstúpiť buď z vlastnej iniciatívy alebo iniciatívy účastníka konania. Ak účastník konania navrhne, aby určitý subjekt vstúpil do konania ako vedľajší účastník, súd oboznámi s uvedeným návrhom tento subjekt a vyzve ho, aby sa k nemu vyjadril a oznámil, či vstupuje do konania ako vedľajší účastník. Pokiaľ označený subjekt urobí procesný úkon prejavujúci jeho vôľu vstúpiť do konania, stáva sa vedľajším účastníkom vo chvíli, keď súdu dôjde jeho písomné oznámenie alebo keď svoj úkon urobí ústne do súdnej zápisnice; k vzniku vedľajšieho účasti sa nevyžaduje rozhodnutie súdu. Pokiaľ účastníkom navrhnutý subjekt neprejaví vôľu vstúpiť do konania v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka, nevzniká jeho vedľajšie účasti; nikoho totiž nemožno nútiť, aby sa stal vedľajším účastníkom konania. Súd z vlastnej iniciatívy neskúma, či je vedľajšie účasti prípustné, alebo neprípustné; o (ne)prípustnosti vedľajšieho účasti rozhoduje, ak niektorý z účastníkov namietne neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania. Aj vtedy, keď vstup do konania iniciuje samotný vedľajší účastník, majú účastníci právo vyjadriť sa k jeho úkonu, ktorým prejavil, že vstupuje do konania, a prípadne namietajú neprípustnosť tohto vstupu.

V prípadoch, na ktoré dopadá ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p., zákon nestanovuje ako podmienku účasti tretej osoby na konaní skutočnosť, že táto osoba má záujem na výsledku konania. Legitimácia na vstup vedľajšieho účastníka do konania, ktorá je inak vyvodzovaná z jeho právneho záujmu na výsledku sporu (§ 93 ods. 1 O.s.p.), tu vyplýva priamo zo zákona (viď tiež Števec/Ficová a kol. Občiansky súdny poriadok - Komentár, Nakladateľství C. H. Beck, 2009, str. 238). V prípade takejto právnickej osoby je pre jej procesné postavenie vedľajšieho účastníka nevyhnutné, aby predmetom jej činnosti bola ochrana práv, o ktoré v konaní ide. Občiansky súdny poriadok v poznámke k uvedenému ustanoveniu odkazuje na niektoré osobitné predpisy, ktoré naznačujú, aké právnické osoby môžu byť v postavení vedľajšieho účastníka. Jedným z takých osobitných predpisov, je tiež zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktoré bolo účinné do 31. decembra 2012 (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z.z.“). V zmysle § 25 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. môže právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa

podat návrh na začatie konania na správnom orgáne alebo na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov alebo môže byť účastníkom konania, ak sú takéto ciele hlavnou náplňou jeho činnosti.

Podľa záverov NS SR v oboch prípadoch, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia § 93 ods. 1 a 2 O.s.p., je podstatnou podmienkou vedľajšieho účastníctva v konaní súhlas (hlavného) účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať (viď vyššie podaný výpočet predpokladov vedľajšieho účastníctva, konkrétne písm. f/). Potreba súhlasu účastníka, ktorý má byť v konaní podporovaný vedľajším účastníkom, vyplýva zo samej podstaty a účelu vedľajšieho účastníctva. Z ust. § 93 O.s.p. nemožno žiadnym spôsobom vyvodiť, že by vedľajší účastník mohol v konaní vystupovať napriek nesúhlasu „ním podporovaného“ účastníka; svoj nesúhlas s vedľajším účastníctvom tento účastník nemusí ani odôvodňovať. Je pojmovo vylúčené, aby účastník konania bol pred súdom podporovaný niekým, účasť ktorého v konaní si neželá. To, že niekto chce v konaní pred súdom podporovať (hlavného) účastníka konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, automaticky neznamená, že ním poskytovaná procesná pomoc je hlavnému účastníkovi vítaná, že mu vyhovuje a že s ňou musí za každých okolností súhlasiť. To v plnej miere platí aj vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, na ktorého sa vzťahuje § 93 ods. 2 O.s.p. Účel procesnej pomoci v sporovom konaní, ktorú má vedľajší účastník poskytovať (hlavnému) účastníkovi konania, môže byť naplnený, len ak účastník, na strane ktorého chce vedľajší účastník vystupovať, s vedľajším účastníctvom súhlasí. I keď sa určitý subjekt stáva vedľajším účastníkom už v momente, keď súdu dôjde jeho procesný úkon obsahujúci prejav vôle vstúpiť do konania v procesnom postavení vedľajšieho účastníka, má bezpochyby účastník konania, ktorého chce vedľajší účastník v konaní podporovať, procesné právo vyjadriť svoj nesúhlas s jeho vstupom do konania. Treba mať totiž na pamäti, že v dôsledku rovnakých procesných práv a povinností môže vedľajší účastník v procesnom zmysle (i keď len do určitej miery) zasahovať do priebehu konania a ovplyvňovať ho. Účastník konania má preto právo svojim nesúhlasom zabrániť tomu, aby pred súdom na jeho strane v pozícii vedľajšieho účastníka konal ten, koho účasť v konaní si neželá. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa jednoznačne priecil vstup vedľajšieho účastníka do konania na strane účastníka konania, ktorý by bol tomuto účastníkovi nanútený.

V zmysle vyššie uvedeného zodpovedá zákonu procesný postup súdu, v rámci ktorého oznámi účastníkom konania, že určitý subjekt vstúpil do konania ako vedľajší účastník a vyzve ich, aby sa k tomuto vstupu vyjadrili. Súdom vyzvaní účastníci môžu vyjadriť svoje nesúhlasné stanovisko so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Súd musí mať za každých okolností jasno v otázke, či účastník, ktorého chce vedľajší účastník (vstupujúci do konania z vlastnej iniciatívy) v konaní podporovať, s jeho podporou súhlasí, resp. či účastník neprejavil nesúhlas s vedľajším účastníctvom.

Sama skutočnosť, že vôľu vstúpiť do určitého konania prejaví právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa, bez ďalšieho ešte neznamená, že jej procesný úkon vyjadrujúci túto vôľu vyvoláva vždy ňou sledované právne účinky. Ani samotný status takejto právnickej osoby vyplývajúci z § 93 ods. 2 O.s.p. v spojení s ustanovením § 25 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. ešte neznamená, že jej vstup do konania v procesnom postavení vedľajšej účastníčky je vždy prípustný (tu možno poukázať na uznesenie najvyššieho súdu z 22. novembra 2012 sp. zn. 3 Cdo 149/2011 konštatujúce neprípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do exekučného konania).

Posúdiac predmetnú vec podľa vyššie uvedených teoretických východísk obsiahnutých v citovanom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR je zrejmé, že v danom prípade prvostupňový súd postupoval správne, ak oznámenie o vstupe do konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu doručil tak navrhovateľovi prostredníctvom jeho právneho zastúpenia, ako aj odporcovi, pričom ich vyzval, aby v stanovenej lehote zaslali súdu písomné vyjadrenie, či súhlasia so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Na túto výzvu zareagoval iba navrhovateľ svojim nesúhlasom. Odporca nezareagoval a so vstupom vedľajšieho účastníka do konania nevslovil súhlas.

S poukazom na vyššie uvedené, keďže podľa záverov Najvyššieho súdu SR súhlas hlavného účastníka konania, na strane ktorého má vedľajší účastník vystupovať je nevyhnutným predpokladom účasti v konaní vedľajšieho účastníka, ktorý sám dal podnet na svoj vstup do konania (a to i za procesnej úpravy účinnej do 01.03.2015), a v danom prípade takýto súhlas odporcom udelený nebol, napriek tomu, že mu možnosť vyjadriť sa k vedľajšiemu účastníctvu bola súdom zachovaná, bolo nevyhnutným na námietku navrhovateľa vstup daného združenia do konania ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu nepripustiť.

S poukazom na uvedené potom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa s použitím § 220 O.s.p. zmenil tak, že vstup vedľajšieho účastníka na strane odporcu do konania nepripustil.

Vychádzajúc z vyššie uvedených teoretických východísk je nesporné, že vedľajší účastník sa stáva účastníkom konania momentom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu a v prípade nepripustenia jeho vstupu do konania jeho účastníctvo končí právoplatnosťou rozhodnutia.

3. Náhrada trov prvostupňového konania

V danom prípade vzhľadom na čas podania žaloby, kedy ešte nebol v účinnosti § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 01.05.2014, úkony vedľajšieho účastníka spočívajúce v námietke premlčania podporovaného účastníka boli urobené v jeho prospech a preto treba mať za to, že boli i účelné. Vzhľadom na uvedené, rozhodnutie súdu prvého stupňa a to tak vo vzťahu k účastníkom konania i vedľajšiemu účastníkovi je správne a ako také bolo odvolacím súdom podľa § 219 O.s.p. (závislý výrok) potvrdil.

4. Náhrada trov odvolacieho konania

Predmetné konanie týmto rozhodnutím vo veci končí. Účasť vedľajšieho účastníka v konaní sa tiež končí až týmto rozhodnutím, ktorý je spôsobom analogickým, akoby bolo konanie vo vzťahu k nemu zastavené.

Vzhľadom na výsledok odvolacieho konania, keď v konaní bola úspešná odporkyňa, a konanie voči vedľajšiemu účastníkovi týmto rozhodnutím končí, čo je spôsobom analogickým, akoby bolo konanie vo vzťahu k nemu zastavené.

V odvolacom konaní mala plný úspech odporkyňa v časti rozhodnutia vo veci a navrhovateľ v časti o účastníctve vedľajšieho účastníka, tzn. že pre väčší úspech odporkyne, jej podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov konania voči neúspešnému navrhovateľovi, odporkyňa si však náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a z obsahu spisu jej ani žiadne trovy nevyplývajú, preto bolo dôvodné odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznať.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.